

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

OSNOVE HUMANE GENETIKE

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:****4. Bodovna vrijednost ECTS:****5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

izvršene predispitne obaveze

7. Ograničenja pristupa:

studenti I ciklusa studija

8. Trajanje / semestar:**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Edukacijsko-rehabilitacijski

11. Odsjek / Studijski program:

Logopedija i audiologija; Specijalna edukacija i rehabilitacija; Poremećaji u ponašanju

12. Odgovorni nastavnik:**13. E-mail nastavnika:**

14. Web stranica:

www.pmf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Cilj ovog predmeta je sticanje teorijskih i praktičnih znanja iz oblasti humane genetike.

16. Ishodi učenja:

Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da:

- adekvatno koriste literaturu iz oblasti humane genetike;
- definiraju predmet, zadatke i ciljeve humane genetike;
- koriste savremenu terminologiju, definicije i klasifikacije bolesti koje su genetički determinisane;
- objasne i opišu kliničku sliku hromosomopatija, te razumiju mehanizam njihova nastanka;
- uključe se u timove za procjenu sposobnosti djece sa posebnim potrebama.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Predmet , istorijski razvoj, grane genetike, predmet istraživanja humane genetike i njene veze s drugim oblastima genetike. Nasljeđivanje, osnovni principi nasljeđivanja, ćelija kao nosilac nasljeđivanja. Biohemijska osnova nasljeđivanja; DNA i RNA; Replikacija DNA. Vrste RNA (t RNA, m RNA i r RNA) i njihova uloga u biosintezi proteina. Pojam gena struktura i funkcija gena eukariota; Hromosomi-fizička i molekularna organizacija hromosoma. Hromosomopatije (strukturne i numeričke aberacije hromosoma. Progeneza i kiematogeneza; malformirani plod i njegovo pravo na život. Enzimopatije; genopatije nastale zbog poremećaja u intermedijarnom metabolizmu aminokiselina aminoacidopatije FKU. Hiperfenilalaninemija; Porodična tirozinemija; Albinizam. Monogenske bolesti i svojstva. Poligenske bolesti i poligenska svojstva. Genetske osnove mentalne retardacije. Genetske osnove gubitka vida. Genetske osnove gubitka sluha. Osnove genetike ponašanja.

18. Metode učenja:

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su:

- Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata;
- Laboratorijske vježbe uz aktivno učešće i diskusije studenata
- Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Nakon pete sedmice predavanja studenti pismeno polažu test I (prvi međuispit), a nakon jedanaeste sedmice predavanja test II (drugi međuispit). Testovi obuhvataju do tada obrađenu tematiku sa predavanja. Nakon četvrte laboratorijske vježbe studenti polažu kolokvij I, a nakon sedme laboratorijske vježbe kolokvij II. Kolokviji obuhvataju do tada obrađenu tematiku na vježbama. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadataka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Odgovori se boduju u rasponu od 0 do 3 boda, odnosno, student na prvom i drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 30 bodova. Oba međutesta i završni test polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. U sklopu predispitnih obaveza studentima se pruža mogućnost izrade individualnog ili grupnog seminarskog rada koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. U izradi i prezentaciji grupnog seminarskog rada učestvuju svi studenti grupe, čije učešće se valorizira pojedinačno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Također, za prisutnost i kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu završni test koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja iz prvog i drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadataka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Odgovori se boduju u rasponu od 0 do 3 boda, odnosno, student na završnom ispitu može ostvariti maksimalno 50 bodova. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom ispitu.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina i sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali bodovanja:

-PREDISBITNE OBAVEZE

Prisutnost i aktivnost na nastavi: 5 bodova (student može opravdano izostati sa 20% nastave),

Kolokvij I i II: 10 bodova,

Seminarski rad: 5 bodova,

Testovi I i II: 30 bodova

-ZAVRŠNI ISPIT: 25-50 bodova

21. Osnovna literatura:

- Đuričić E, Terzić R, Kapović M, Peterlin B. Biologija sa humanom genetikom. Sarajevo: Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2005;
- Kičić M. Medicinska genetika. Beograd: Defektološki fakultet Univerziteta u Beogradu, 1984;
- Zergollem Lj. i sur. Humana genetika. Zagreb: Medicinska naklada, 1994.

22. Internet web reference:

--

23. U primjeni od akademske godine:

2015/16
----

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

28.05.2015
